

भारत का संचार The Gazette of India

भारतनुं राजपत्र

भासाधारण

EXTRAORDINARY

भासाधारण

भाग-४ खण्ड-१

PART VIII Section 1

भाग C विभाग-१

प्राधिकारसे प्रकाशित

PUBLISHED BY AUTHORITY

प्राधिकारसे प्रकाशित

नं.-१] नई दिल्ली, सोमवार, १९ दिसम्बर, १९९४/२८ अग्रहायण, १९१६ (शक) [खंड-१०

No.-1] NEW DELHI, MONDAY, DECEMBER 19, 1994/28 AGRAHAYAN, 1916 (SAKA) [Vol-10

खंड-१] नई दिल्ली, सोमवार, १९ दिसम्बर, १९९४/२८ अग्रहायण, १९१६ (शक) [वोल्यूम-१०

इस भागमें भिन्न पृष्ठ संख्या दी जाती है, जिस की यह अलग संकलन के रूप में रखा जा सके।
Separate paging is given to this Part in order that it

may be filed as a separate compilation.

आ भागने अलग पाना नंबर आपेल छे, बेथी ते अलग संग्रह तरीके काइल करी शकाशे।

विधि, न्याय और कंपनी कार्य मंत्रालय

(विधायी विभाग)

नईदिल्ली, १९ दिसम्बर, १९९४/२८ अग्रहायण, १९१६ (शक)

(१) दि शिड्युल्ड कास्ट एन्ड शिड्युल्ड ट्राइब्स (प्रिवेस्यन ओफ अट्रोसीटीज़) एक्ट, १९८९ (सन १९८९ का अधिनियम संख्यांक ३३),
(२) दिहिन्दुमेरेज एक्ट, १९५५ (सन १९५५ का अधिनियम संख्यांक २५), (३) दि जुवेनाइल जस्टिस्यूट, १९८६ (सन १९८६ का अधिनियम संख्यांक ५३), (४) दि प्रिवेस्यन आफ करण्यान एक्ट, १९८८ (सन १९८८ का अधिनियम संख्यांक ४९) के निम्नोलिखित गुजराती अनुवाद राष्ट्रपति के प्राधिकार से प्रकाशित किये जाते हैं और प्राधिकृत पाठ (केन्द्रीय विधि) अधिनियम, १९७३ (सन १९७३ का ५०) की धारा २ के खंड (क) के अधीन उसके गुजराती भाषा में प्राधिकृत पाठ समझे जाएँगे :-

अ. सा. गेझेट-भाग-४-२१८१-१

(Price Rs. 5.00)

GAZETTE OF INDIA, EXTRAORDINARY

(PART-VIII)

MINISTRY OF LAW, JUSTICE AND COMPANY AFFAIRS

(Legislative Department)

New Delhi, dated 19th December, 1994 / 28 AGRAHAYAN, 1916 (SAKA).

The Translations in Gujarati of the following, namely :-(1) The Scheduled Castes and Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act, 1989, (33 of 1989), (2) The Hindu Marriage Act, 1955 (25 of 1955), (3) The Juvenile Justice Act, 1986 (53 of 1986), (4) The Prevention of Corruption Act, 1988 (49 of 1988) are hereby published under the authority of the President and shall be deemed to be Authoritative Texts thereof in Gujarati under clause (a) of section 2 of the Authoritative Translations (Central Laws) Act, 1973 (50 of 1973).

વિધિ, ન્યાય અને કંપની કાર્ય મંત્રાલય

(વિધાચી વિભાગ)

નવી દિલ્હી, ૧૬ ડિસેમ્બર, ૧૯૯૪/૨૮ અગ્રહાયણ, ૧૯૧૬ (શક).

- (૧) દી શિડ્યુલ કાર્ટસ ઓન શિડ્યુલ ટ્રાઇઅસ (પ્રિવેન્શન ઓફ એન્ડ્રોસીટીંગ) એકટ, ૧૯૮૯ (સન ૧૯૮૯નો અધિનિયમ ક્રમાંક ૩૩),
- (૨) દી હિંદુ મેરેજ એકટ, ૧૯૫૫ (સન ૧૯૫૫ નો અધિનિયમ ક્રમાંક ૨૫), (૩) દી જુવેનાઇલ જર્ટીસ એકટ, ૧૯૮૬ (સન ૧૯૮૬ નો અધિનિયમ ક્રમાંક ૫૩), (૪) દી પ્રિવેન્શન ઓફ કરાશન એકટ, ૧૯૮૮ (સન ૧૯૮૮ નો અધિનિયમ ક્રમાંક ૪૬), કું ગુજરાતી ભાષાંતર આથી રાજ્યપતિના પ્રાધિકાર હેઠળ પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવે છે અને પ્રાધિકૃત પાઠ (કેન્દ્રીય કાયદા) અધિનિયમ, ૧૯૬૩ (સન ૧૯૬૩ ના પઠમા) લી કલમ ૩ ના પંચ (૫) હેઠળ તે, તેના પ્રાધિકૃત ગુજરાતી પાઠ છે એમ ગણાશે.

અનુસૂચિત જાતિ અને અનુભૂચિત આદિજાતિ (અત્યારો નિવારણ) અધિનિયમ, ૧૯૮૮

અનુક્રમણિકા

પ્રકરણ ૧

પ્રારંભિક

કલમ

૧. ટૂંકી સંક્ષા, વ્યાપિત અને આરંધુ
૨. વ્યાખ્યાઓ.

પ્રકરણ ૨

અત્યારો શુનાઓ.

૩. અત્યારો શુનાઓ માટેની શિક્ષા.
૪. કૃજમાં ગફલત કરવા બદલ શિક્ષા.
૫. કૃતી વખત દોષિત ઠરવા બદલ વધુ શિક્ષા બાબત.
૬. ભારતના ફોલદારી અધિનિયમની અમૃક જોગવાઈઓ લાગુ પાડવા બાબત.
૭. અમૃક વ્યક્તિઓની મિલકત જાપ ઉરવા બાબત.
૮. શુનાઓ સંબંધી અનુમાન.
૯. સત્તા સોંપવા બાબત.

પ્રકરણ ૩

હક્કાર કરવા બાબત

૧૦. ગુનો કરવાનો સંભવ હોવ તે વ્યક્તિને દૂર કરવા બાબત.
૧૧. કોઈ વ્યક્તિ, તેના વિસ્તારમાંથી દૂર ન થાય અને દૂર કર્યા પછી કૃતી દ્વારા બાબત થાય જ્યારે કાર્યરીતિ.
૧૨. જેની વિરુદ્ધ કલમ ૧૦ હેઠળ લુકમ કરવામાં આયો હોવ કે વ્યક્તિઓના માન અને ફોટોગ્રાફ બનેદે કરવા બાબત.
૧૩. કલમ ૧૦ હેઠળના લુકમના આપાવન માટે શિક્ષા.

પ્રકરણ ૪

વિશેષ ન્યાયાદારો.

૧૪. વિશેષ ન્યાયાદાર.
૧૫. વિશેષ પણિક પ્રોસિક્યુટર.

પ્રકરણ ૫

પ્રક્રીએટ.

૧૬. સામુહિક દંડ નાંખવાની શરૂઆત સરકારની સત્તા.
૧૭. કાયદા અને વ્યવસ્થાનાંત્રે નિવારક પગલાં લેવા બાબત.
૧૮. અધિનિયમ હેઠળ ગુનો કરતી વ્યક્તિઓને કોડની કલમ ૪૩૮ લાગુ પડશે નહિ.
૧૯. કોડની કલમ ૩૬૦ અથવા ગુનેચાર પ્રોબેથન અધિનિયમની જોગવાઈઓ આ અધિનિયમ હેઠળના ગુના બદલ દેખિત વ્યક્તિઓને લાગુ પડશે નહિ.
૨૦. અધિનિયમ અન્ય કાયદાઓની ઉપરથટ રહેશે.
૨૧. અધિનિયમનો અસરકારક અમલ સુનિશ્ચિત કરવાની સરકારની ફરજ.
૨૨. શુદ્ધભુદ્ધિયી લીધેલાં પગલાં અંગે રક્ષણી.
૨૩. નિયમો કરવાની સત્તા.

આનુસૂચિત જાતિ અને આનુસૂચિત આદિજાતિ (આત્માચાર નિવારણ) આધિનિયમ, ૧૯૮૮.

(સન ૧૯૮૮નો આધિનિયમ ક્રમાંક-૩૩)

(૧૧મી સપ્ટેમ્બર, ૧૯૮૮)

સન ૧૯૮૮ના ડિસેમ્બર મહિનાની ૩૧મી તારીખે અમલમાં હોય તે પ્રમાણે)

આનુસૂચિત જાતિ અને આનુસૂચિત આદિજાતિના સભ્યો વિરુદ્ધના આત્માચારના ગુના થતા આટકાવવા માટે આવા ગુનાની ઈન્સાફી કાર્યવાહી માટે વિશેષ ન્યાયાલયો માટેની અને આવા ગુનાની લોગ બનેલી વ્યક્તિઓના રાહત અને પુનરૂત્થાન માટેની અને તેની સાથે સંકળાયેલી આથવા તેને આનુષીંગિક બાબતો માટેની જોગવાઈ કરવા માટેના આધિનિયમ.

સંસદ ભારતના ગણરાજ્યના ચાળીસમા વર્ષમાં નીચેનો આધિનિયમ કરે છે :—

પ્રકરણ—૧

પ્રારંભિક

૧. (૧) આ આધિનિયમ ‘આનુસૂચિત જાતિ અને આનુસૂચિત આદિજાતિ (આત્માચાર નિવારણ) આધિનિયમ, ૧૯૮૮’ કહેવાશે.

દૂરી સૌથી
બાપ્તિક અને
કાર્યક્રમ

(૨) તે જરૂર અને કાશ્મીર રાજ્ય, સિંધાય, સમગ્ર ભારતને લાગુ પડે છે.

(૩) તે, કેન્દ્ર સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જહેરનામાથી નક્કી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.

૨. (૧) આ આધિનિયમમાં, સંદર્ભથી આન્યથા આપેક્ષિત ન હોય તો,—

વ્યાપકક્રમ

સન ૧૯૮૮નો
ક્રમાંક

(૧) “આત્માચાર” એટલે કલમ ઉ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનો ;

(૨) “કોડ” એટલે ફોન્ડારી કાર્યરીતિ આધિનિયમ, ૧૯૭૩;

(૩) “આનુસૂચિત જાતિઓ અને આનુસૂચિત આદિજાતિઓ” નો આર્થ, સંવિધાનની કલમ ઉકૂફના ખંડ (૨૪) અને ખંડ (૨૫) હેઠળ આનુકૂમે તેમનો ને આર્થ કરવામાં આવ્યો છે તે જ થશે ;

(૪) “વિશેષ ન્યાયાલય” એટલે કલમ ૧૪માં વિશેષ ન્યાયાલય તરીકે નિર્દિષ્ટ કરેલ સેશન ન્યાયાલય ;

(૫) “વિશેષ પણિક પ્રોસિક્યુટર” એટલે કલમ-૧૫ માં ઉલ્લેખ કરેલ વિશેષ પણિક પ્રોસિક્યુટર આશ્વા એડ્યુકેટ તરીકે નિર્દિષ્ટ કરેલ પણિક-પ્રોસિક્યુટર ;

(૬) આ આધિનિયમમાં વાપરેલા પણ જેની વ્યાખ્યા કરવામાં આવી ન હોય તેવા અને કોડમાં આથવા ભારતના ફોન્ડારી આધિનિયમમાં વ્યાખ્યા કરવામાં આવી હોય તેવા શરૂઆત અને શબ્દપ્રયોગનો આર્થ, યથાપ્રસંગ આનુકૂમે કોડના આથવા ભારતના ફોન્ડારી આધિનિયમમાં તેમના ને આર્થ કરવામાં આવ્યો છે તે જ થશે.

(૭) કોઈ કાયદા આથવા તેની કોઈ જોગવાઈ સંબંધી આ આધિનિયમમાં કોઈ સંદર્ભ, ને વિસ્તારમાં આવો કાયદો આથવા આવી જોગવાઈ અમલમાં ન હોય તે વિસ્તારના સંબંધમાં તે વિસ્તારમાં કોઈ તત્ત્વમાન કાયદો, અમલમાં હોય તો તેના સંદર્ભ તરીકે છે એમ સમજાયું.

પ્રકરણ—૨

આત્માચારના ગુનાઓ

૩. (૧) આનુસૂચિત જાતિ આથવા આનુસૂચિત આદિજાતિની સભ્ય ન હોય તેવી કોઈ વ્યક્તિ,—

આત્માચારના
ગુનાઓ
માટેની વિશે

(૨) આનુસૂચિત જાતિ આથવા આનુસૂચિત આદિજાતિના સભ્યને કોઈ આભાદ્ય આથવા ધૃષ્ણાસ્પદ પદાર્થ પીવા આથવા આવા માટે જલરદસ્તી કરે ;

(૩) પ્રાણીના મળ-મૂત્ર, બગડી ગયેલા પદાર્થ, પશુના મહદ્દાં, આથવા આન્ય કોઈ ધૃષ્ણાસ્પદ પદાર્થ તેની જગ્યામાં કે પડોશમાં ગમે ત્યાં નાંખી દઈને, આનુસૂચિતજાતિ આથવા આનુસૂચિત આદિજાતિના કોઈ સભ્યને હાનિ, આપમાન કે ત્રાસ કરવાના આશરથી હૃત્ય કરે :

(૩) અનુસૂચિત જાતિ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિની કોઈ વક્તિના શરીર પરનાં કપડા બળપૂર્વક ઉત્તરે અથવા નરન કરીને અથવા તેનો ચહેરો કે શરીર રંગીને પરેડ કરાવે અથવા તેના લેવું માનવગૌરવનું આપમાન થાય તેવું કોઈ ફૂટ્ય કરે;

(૪) અનુસૂચિત જાતિ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિના સભ્યની માલિકીની અથવા તેને ફાળવેલી અથવા એવા સભ્ય કોઈ યોગ્ય સત્તાધિકારીએ ફાળવવા માટે જાહેર કરેલી કોઈ જમીનનો ગેરકાયદ બોગવટો કરે અથવા તેમાં જેઠી કરે અથવા તેને ફાળવેલી જમીન નામફૂર કરાવી વે;

(૫) અનુસૂચિત જાતિ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિના કોઈ સભ્યને તેની જમીન કે જગાના કબજ્જામાંથી ગેરકાયદ હટાવે અથવા કોઈ જમીન, જગા અથવા પાણી બાબતે તેના હકોના બોગવટામાં દખલગીરી કરે;

(૬) અનુસૂચિત જાતિ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિના સભ્યને, સભ્યારે નિશ્ચિત કરેલ જાહેર હેતુઓ માટેની કોઈ ફરજિયાત સેવા સિવાય, વેઠ અથવા તેવા પ્રકારની બીજી બણાબારી પૂર્વકની કે બંધનયુક્ત મન્જૂરી કરવાની ફરજ પાડે અથવા લખવાવે;

(૭) અનુસૂચિત જાતિ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિના સભ્યને કોઈ અમૃક ઉમેદવારને મત ન આપવા કે આપવા અથવા કાયદાથી જોગવાઈ કરલ્લી હોય તે સિવાયની બીજી રીતે મત આપવા દબાણ કરે અથવા ધાકધમકી આપે;

(૮) અનુસૂચિત જાતિ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિના કોઈ સભ્ય સામે જોટો, દ્વેષપૂર્ણ અથવા ત્રાસદાયક ઘાંધી અથવા હિન્જદારી કે અન્ય કાનૂની કાર્યવાહી થરુ કરે;

(૯) કોઈ રાજ્ય સેવકને જોટી અથવા ગુરુચિત આપે અને તે દ્વારા એવા રાજ્યસેવકને તેની કાયદેસરની સત્તાનો ઉપયોગ, અનુસૂચિતજાતિ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિના સભ્યને હાનિ અથવા ત્રાસ આપવા માટે કરાવે;

(૧૦) હોકોની દઘિમાં આવી જતા કોઈ સ્થળો અનુસૂચિત જાતિ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિના સભ્યને ઉલ્લંઘા પાઉવાના આશયથી ઈરાદા પૂર્વક આપમાનિત કરે અથવા ધાકધમકી આપે;

(૧૧) અનુસૂચિત જાતિ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિની કોઈ લીને આપમાનિત કરવા કે તેની આબરૂબેવાના ઈરાદાથી તેણીના પર હુમલો કરે કે બાળપ્રાયોગ કરે;

(૧૨) અનુસૂચિત જાતિ અથવા અનુસૂચિતજાતિની ઓની ઈચ્છા ઉપર આધિપત્ય ધરાવવાની સ્થિતિમાં હોવાને કારણે તેવી સ્થિતિનો અન્યથા તેણી સંમત થઈ ન હોતે તેવી રીતે જતિય થોપણ માટે ઉપયોગ કરે;

(૧૩) અનુસૂચિતજાતિ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિના સભ્યો સામાન્ય રીતે ઉપયોગ કરતા હોય તેવા જરાના, જાળાશયના અથવા અન્ય કોઈ નૈલસ્થાનના પાણીને દૂષિત કરે અથવા મેલું કરે જેથી કરીને સામાન્ય રીતે તેઓ ઉપયોગ કરતા હોય તે હેતુ માટે પાણી ઓછું લાયક બને;

(૧૪) અનુસૂચિત જાતિ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિના સભ્યનો, જાહેર આશ્રય સ્થાનમાં આવવા જવાના કોઈ રૂઢિગત હકનો ઈન્કાર કરે અથવા જે જાહેર આશ્રય સ્થાનમાં જનતાના કે તેના કોઈ ભાગના અન્ય સભ્યોના તેનો ઉપયોગ કરવાનો કે આવવા જવાનો હક હોય તે જાહેર આશ્રયસ્થાનનો ઉપયોગ કરવામાં કે આવવા જવાના તેને અટકાવી શક્ય ને માટે તેવા સભ્યને અડચણ કરે;

(૧૫) અનુસૂચિત જાતિ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિના કોઈ સભ્યને તેનું ધર, ગામ અથવા તેવી બીજી નિવાસસ્થાનની જગા છોડવા દબાણ કરે અથવા છોડવાને,—

તે વક્તિ, છ મહિના કરતાં ઓછી નહિ પણ પાંચ વર્ષ સુધીની મુદતની કેદની અને, દંડની સજને પાત્ર થશે.

(૧) અનુસૂચિત જાતિ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિની સભ્ય ન હોય તેવી કોઈ વક્તિ,—

(૧) અનુસૂચિત જાતિ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિના કોઈ સભ્યને, તન્સમય પૂરતા અમલમાં હોય તેવા કાયદાથી મુલ્ય દંડના હોય તેવા ગુનાં બદલ દોષિત કરવાના આશયથી અથવા તેમ કરવાથી તે દોષિત કરવાનો સંભવ છે એમ જાણીને, જોટો પુરાવો આપે અથવા ઉલો કરે તેને આજીવન કેદની અને દંડની સજ થશે; અને જે અનુસૂચિત જાતિ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિના કોઈ નિર્દોષ સભ્યને, એવા જોટો અને ઉલો કરેલા પુરાવાન પરિણામે દોષિત કરવામાં આવે અને ફાસી આપવામાં આવે તો, કે વક્તિ એવો જોટો પુરાવા આપે કે ઉલો કરે તેને મોતની સજ કરવામાં આવશે.

(૨) અનુસૂચિત જાતિ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિના કોઈ સભ્યને મુન્દુંડની સાજને પાત્ર ન હોય પરંતુ સાત વર્ષ કે તેથી વધુ મુદ્દત સુધીની કેદની સાજને પાત્ર હોય તેવા જુના બદલ દોપિત કરવાના આશયથી અથવા તેમ કરવાથી તે દોપિત છરવાનો સંબંધ છે એમ જાહીને જોટો પુરાવો આપે અથવા ઉલો કરે તેને છ મહિના કરતાં ઓછી નહિ તેટથી પરંતુ સાત વર્ષ કે તેથી વધુ મુદ્દત સુધીની કેદની અને દંડની શિક્ષા થશે;

(૩) અનુસૂચિત જાતિ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિના કોઈ સભ્યની કોઈ મિલકતને નુકશાન કરવાના ઈચ્છાથી અથવા તેમ કરવાથી મિલકતને નુકશાન થશે એમ જાહીને આગથી અથવા કોઈ સફોટક પદાર્થથી બગાડ કરે તેને છ મહિના કરતાં ઓછી નહિ તેટથી પરંતુ સાત વર્ષ સુધીની કેદની અને દંડની શિક્ષા થશે;

(૪) અનુસૂચિત જાતિ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિના સભ્ય, સામાન્યતા: એ મકાનની પ્રાર્થના-પૂજના સ્થળ તરીકે અથવા માનવ-રહેઠાણ માટેના સ્થળ તરીકે શાશ્વત મિલકતની જગતથી માટેના સ્થળ તરીકે ઉપયોગ કરતા હોય તેવા કોઈ મજાનનો નાશ કરવાના ઈચ્છાથી અથવા તેમ કરવાથી તે મકાનનો નાશ થશે એમ જાહીને આગ અથવા કોઈ સફોટક પદાર્થથી ઉપદ્રવ કરેને આજીવન કેદની અને દંડની શિક્ષા થશે;

સન
૧૮૬૦
ના
૪૫મો.

(૫) કોઈ વ્યક્તિનું અનુસૂચિતજાતિ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિની સભ્ય છે અથવા કોઈ મિલકત તેવી કોઈ સભ્યની માલિકીની છે એ કોઈ મરણુસ્તર તેવી વ્યક્તિને મિલકતની વિરુદ્ધ, દશવર્ષની મુદ્દતની અથવા વધુ મુદ્દતની કેદની સાજને પાત્ર નારતના ઝોંજદારી અધિનિયમ હેઠળનો કોઈ જુનો કરે તેને, આજીવન કેદની અનુંદની શિક્ષા થશે ;

(૬) આ પ્રકરણ હેઠળ ગુનો કરવામાં આવ્યો છે એમ જાસ્તા હોવા છતાં અથવા એમ માનવાને કારણ હોવા છતાં, કાનુંની શિક્ષામાંથી જુનેગારને બચાવવાના ઈચ્છાથી તે જુનો કથુંનો પુરાવો નાટ કરે અથવા તેવા ઈચ્છાથી, પોતે જોટી હોવાનું જાસ્તો હોય અથવા માનતો હોય તેવી જુના સંબંધી કોઈ મહિની આપે તેને, તે જુના માટે દ્વારાલેવી શિક્ષા થશે; અથવા

(૭) રાજ્ય સેવક હોવા છતાં, આ કલમ હેઠળ કોઈ જુનો કરે તેને, એક વર્ષ કરતાં ઓછી નહિ તેટથી પરંતુ તે જુના માટે દ્વારાલેવી શિક્ષા સુધીની મુદ્દત માટે કેદની શિક્ષા થશે.

૪. એ કોઈ વ્યક્તિનું, રાજ્યસેવક હોય પરંતુ અનુસૂચિત જાતિ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિની સભ્ય ન હોય, કૃજનમાં તે, આ અધિનિયમ હેઠળ પોતે બાજીવાની જરૂરી હોય તેવી પોતાની ફરજેન્સા જાહીબૂછને ગફલત કરે તેને, છ મહિના કરતાં ઓછી ન હોય તેટથી પરંતુ એક વર્ષ સુધીની મુદ્દતની કેદની શિક્ષા થશે.

કૃજનમાં
ગફલત કરવા
બદલ વધુ
શિક્ષા બાબત.

૫. એ કોઈ વ્યક્તિનું, આ પ્રકરણ હેઠળના જુના માટે અગાઉ દોપિત છી હોય તે દ્વિતીય જુના અથવા દ્વિતીય જુના પદ્ધીના કોઈ જુના માટે અધિનિયમની કલમ ૩૪, પ્રકરણ-૩, પ્રકરણ-૪, પ્રકરણ-૫, પ્રકરણ-૬, પ્રકરણ-૭, કલમ ૧૪૮ અને પ્રકરણ-૨ની જોગવાઈઓ, શક્ય હોય તેટથી સુધી ભારતના ઝોંજદારી અધિનિયમના હેતુઓ માટે તે લાગુ પડે છે તે રીતે, આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે લાગુ પડશે.

કૃજી વખત
દોપિત હરવા
બદલ વધુ
શિક્ષા બાબત.

સન
૧૮૬૦
ના
૪૫મો.

૬. આ અધિનિયમની અન્ય જોગવાઈઓને અધીન રહીને, ભારતના ઝોંજદારી અધિનિયમની કલમ ૩૪, પ્રકરણ-૩, પ્રકરણ-૪, પ્રકરણ-૫, પ્રકરણ-૬, પ્રકરણ-૭, કલમ ૧૪૮ અને પ્રકરણ-૨ની જોગવાઈઓ, શક્ય હોય તેટથી સુધી ભારતના ઝોંજદારી અધિનિયમના હેતુઓ માટે તે લાગુ પડે છે તે રીતે, આ અધિનિયમના હેતુઓ માટે લાગુ પડશે.

ભારતના
झોંજદારી
અધિનિયમની
અધુક
જોગવાઈઓ
લાગુ
પાડવા બાબત.

૭. (૧) કોઈ વ્યક્તિનું, આ પ્રકરણ હેઠળ શિક્ષાનેપાત્ર કોઈ જુના માટે આરોપી હોય ત્યારે, વિશેષ ન્યાયાલય, કોઈ શિક્ષાનો નિર્ણય કરવા ઉપરાંત, બેખિતમાં લુકમ કરીને, એમ જાહેર કરી શક્ય કે તે જુના કરવામાં ઉપયોગમાં લેવાઈ હોય તેવી તે વ્યક્તિની નંગમ અથવા સ્થાવર અથવા બંને મિલકત સરકાર દાખલ થયેલી ગણાશે.

આમુક
વ્યક્તિનોની
મિલકત
સરકારે દાખલ
કરવા બાબત.

(૨) કોઈ વ્યક્તિનું, આ પ્રકરણ હેઠળના જુના પેકી કોઈ જુના માટે આરોપી હોય ત્યારે, તેનો ઈન્સાહ કરનાર વિશેષ ન્યાયાલય એવો લુકમ ફરમાવી શક્ય કે તે વ્યક્તિની માલિકીની તમામ અથવા તે પેકીની આમુક જંગમ કે સ્થાવર અથવા બંને મિલકત આવી ઈન્સાહી અર્થવાદીની મુદ્દત દરમિયાન, ટાંચમાં બેચી અને એવી ઈન્સાહી અર્થવાદી દોપિત પૂરવાર કરવામાં પરિણમે ત્યારે, તેવી રીતે ટાંચમાં લીધેલી મિલકત, આ પ્રકરણ હેઠળ કરેલા કોઈ દંડની વસુદ્વાતના હેતુસર્વ જરૂરી હોય તેટથી સુધી જીર્ણ દાખલ થવાને પાત્ર થશે.

સરકારે દાખલ
કરવા બાબત.

गुनांगो
संबंधी
अनुमान

८. आ प्रकरण छेदना गुना माटेनी हेठलारी कर्यशालीमां, ओम पुरवार थाय के—

(क) आरोपीने, आ प्रकरण छेदना गुना माटे जेना पर तड़ेमत खेय अथवा गुनो कर्मनी वाजबी आशंका खेय तेवी व्यक्तित्वे कोई नाशांकीय मद्द करी होती तो विशेष न्यायालये, विशेषतु पुरवार थाय ते सिवाय, ओवु अनुमान करनु जोઈये के एवी व्यक्तित्वे गुनो करवामां मद्द करी होती;

(ख) आ प्रकरण छेदन व्यक्तित्वोना जूँधे गुनो कर्मो होते अने ओम पुरवार थाय के करवामां आवेदा गुनो, जमीन अथवा अन्य कोई बाबत संबंधीनी कोई चालु तकरारनो पारिशालिक छतो तो ओम मानी बेवामां आवशे के समान ईरादा पार पाउवा अथवा समान ध्येयने अमलमां भूक्ता माटे गुनो करवामां आवशे होतो.

सत्ता सोपानी
भावत.

९. (१) कोउमां अथवा आ अधिनियमनी अन्य कोई जेगवाईमां गमे ते मज़हूर छाय ते छतां, राज्य सरकार, तेम करवानु ज़रूरी अथवा ईष्ट गहु तो,—

(क) आ अधिनियम छेदनो कोई गुनो निवारवा अने पहेंची वज्रा माटे, अथवा

(ख) आ अधिनियम छेदनो कोई केस अथवा केसोना वर्ग के जूँध माटे,

कोई जिल्हामां के तेना भागमां राज्यपत्रमां जाहेनाम्य बहार पाड़ीने; राज्य सरकारना कोई अधिकारीने, एवा जिल्हामां के तेना कोई भागमां कोइ छेदन अथवा यथाप्रसंग एवा केस अथवा केसोना वर्ग के जूँध, माटेनी पोलीस अधिकारी वापरी शक्ते तेवी सत्ता अने भास करीने, गिरफ्तारनी, तपासनी अने विशेष न्यायालय समक्ष व्यक्तित्वो सामे काम चलाववा माटेनी सत्ता सोंगी शक्ते.

(२) पोलीसना तमाम अधिकारीओंने, अने सरकारना अन्य तमाम अधिकारीओंने, आ अधिनियम अथवा ते छेदन करेव कोई नियम, पोलना के लुकमनी जेगवाईओंनो अमल करवामां, पेटा-क्लब (१)मां उल्लेख अधिकारीने मद्द करवी जोईये.

(३) कोउनी जेगवाईओ, शक्त छाय तां सुधी, पेटा-क्लब (१) छेदन अधिकारीओ वापरवानी सत्ता बाबतमां लागु पड़ें।

प्रकरण ३

हृदपार करवा बाबत

गुना करवानो
संभव छाय ते
व्यक्तित्वे दूर
हृदय बाबत

१०. (१) फैरियाट अथवा पोलीस रिपोर्ट उपरथी, विशेष न्यायालयने ओम भातरी थाय के संविधाननी क्लबमर४४ मां उल्लेखित “अनुसूचित विस्तारो” अथवा “आहिज्ञत विस्तारो” मां समाविष्ट कोई विस्तारमां कोई व्यक्ति, आ अधिनियमना प्रकरण २ छेद, कोई गुनो करे एवा संभव छे त्वारे, ते न्यायालय बेखित लुक्म करीने, सदरहु व्यक्तित्वे, लुक्ममां निर्दिष्ट करवामां आवे ते विस्तारनी हृद बहार, तेवा मार्ज अने तेवा समयनी अंदर जता रहेवा माटे अने लुक्ममां निर्दिष्ट करवामां आवे तेवी के वर्षीय वधु नहिं तेत्वी मुद्दत सुधी, जे विस्तारमांथी तेने दूर जता रहेवानु फरमायु हनु ते विस्तारमां पाणी नहिं हृदवा माटे फरमावी शक्ते.

(२) विशेष न्यायालय, पेटा-क्लब (१) छेदना लुक्म साथे, ते, पेटा-क्लब छेदन फरमावेव व्यक्तित्वे जे कारणसर सदरहु लुक्म करवामां आवेल छाय तेनां कारणो ज्ञापयें।

(३) विशेष न्यायालय, एवा लुक्मनी तारीखी ग्रीस दिवसनी अंदर, जेनी सामे एवा लुक्म करवामां आव्यो छाय ते व्यक्तित्वे अथवा तेना वती अन्य कोई व्यक्तित्वे रजूआत कर्त्तव्यी कारणेनी बेखित नोंय करीने, पेटा क्लब (१) छेदन करेव लुक्म २८ करी अथवा सुधारी शक्ते।

कोई व्यक्ति,
तेवा विस्तार
मांथी दूर न
थाय अने दूर
कर्म पछी ही
दाखल थाय
त्वारे कारणित

११. (१) जे व्यक्तित्वे, कोई विस्तारमांथी दूर थर्द जवा क्लब १० छेदन फरमान बहार पाइयु छाय ते, पेटा क्लब (२) छेदन विशेष न्यायालयनी बेखित परवानगी लीझी छाय ते सिवाय,—

(क) फरमाव्या प्रमाणे जेते दूर न थाय, अथवा

(ख) जेते तेवी रीते दूर थर्द छाय पायु लुक्ममां ज्ञापयेव मुद्दतनी अंदर तेवा विस्तारमां दाखल थाय, त्वारे, विशेष न्यायालय, ते व्यक्तित्वे धरपकड करावये अने पोलीस कस्टडीमां जेते निर्दिष्ट करे तेवा विस्तारनी बहारना स्थगे असेउँ।

(૨) વિશેષ ન્યાયાલય, લેખિત હુકમ કરીને, જેના સંબંધમાં કલમ ૧૦ હેઠળ હુકમ કરવામાં આવો હોય તે વ્યક્તિત્વે જે વિસ્તારમાંથી તેને દૂર જવાનો આદેશ કરવામાં આવો હોય તે વિસ્તારમાં સદરહુ હુકમમાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે તેવી કામયાલાઈ મુદ્દત માટે અને તેવી શરતોને આધીન રહીને, પાછા ફરજાની પરવાનગી આવી શકશે અને મૂકેલી શરતોના ઉચ્ચિત પાવન માટે જામીન સહિત કે જામીન વિનાનું બોન્ડ કરી આપવા તેને ફરમાવી શકશે.

(૩) વિશેષ ન્યાયાલય ઓઈપણ સમર્પે આવી પરવાનગી રદ કરી શકશે.

(૪) જે ઓઈ વ્યક્તિ, જે વિસ્તારમાંથી તેને દૂર કરવા ફરમાવાયું હતું તે વિસ્તારમાં એવી પરવાનગીથી પાછી ફરે તે વ્યક્તિનો, તેના ઉપર મૂકવામાં આવેલી શરતોનું પાવન કરવાનું પડશે અને જે કામયાલાઈ મુદ્દત માટે તેને પાછા ફરજાની પરવાનગી આપવામાં આવી હતી તે કામયાલાઈ મુદ્દત પૂરી થયેથી અથવા આવી કામયાલાઈ મુદ્દત પૂરી થાય પછેવાં એવી પરવાનગી રદ થયેથી એવા વિસ્તારમાંથી પાતે દૂર થયું જોઈશે અને નવી પરવાનગી વિના, કલમ ૧૦ હેઠળ નિર્દિષ્ટ કરે, પૂરી નહિ થયેલી બાકીની મુદ્દતની અંદર તે વિસ્તારમાં દાખલ થયું, જોઈશે નહિ.

(૫) જે ઓઈ વ્યક્તિ, મૂકવામાં આવેલી ઓઈ શરતોનું પાલન કરવામાં અથવા તદનુસાર પોતે દૂર થવામાં ચૂક કરે અથવા તેવી રીત ગોત્રે દૂર થઈ હોવા જ્ઞાન નવી પરવાનગી વિના એવા વિસ્તારમાં દાખલ થાય અથવા પાછી ફરે તે વિશેષ ન્યાયાલય, તેની ધરપકડ કરવશે અને પોલીસ કષ્ટડીમાં પોતે નિર્દિષ્ટ કરે તેવા વિસ્તારની બહાર આવેલા સ્થળે તેને ખસેડાવશે.

૧૨. (૧) કલમ ૧૦ હેઠળ જેની વિરુદ્ધ હુકમ કરવામાં આવો હોય તે દરેક વ્યક્તિનો, આવશ્યક લાગે તો, જેની વિરુદ્ધ કલમ-૧૦ હેઠળ હુકમ કરવામાં આવો હોય તે વિશેષ ન્યાયાલય ફરમાવે તો તેણે તેમ કરવા દેવું જોઈશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧)માં ઉલ્લેખિત વ્યક્તિને, પોતાનાં માપ કે ફોટોગ્રાફ બેવામાં ફરજ પાડવામાં આવી હોય ત્યારે એવાં માપ કે ફોટોગ્રાફ બેવા દેવામાં પ્રતિકાર કરે અથવા ઈન્કાર કરે ત્યારે, તે બેવા માટે જરૂરી તમામ ઉપાયો યોજવામાં આવે તે કાયદેસર ગણ્યાશે.

(૩) પેટા-કલમ (૨) હેઠળ માપ કે ફોટોગ્રાફ બેવામાં પ્રતિકાર કે ઈન્કાર કરવો તે, ભારતના ફોંડારી અધિનિયમની કલમ ૧૮૬ હેઠળ ગુનો ગણ્યાશે.

(૪) કલમ ૧૦ હેઠળનો હુકમ ઉઠાવી બેવામાં આવે ન્યારે પેટા-કલમ (૨) હેઠળ બેવામાં આવેલ તમામ માપ અને ફોટોગ્રાફનો (નેઝેટિવ સહિત) નાશ કરવો અથવા જેની વિરુદ્ધ એવો હુકમ કરવામાં આવો હોય તે વ્યક્તિને તે આપો દેવા.

૧૩. કલમ ૧૦ હેઠળ વિશેષ ન્યાયાલયના હુકમનું ઉલ્લંઘન કરનાર ઓઈ વ્યક્તિ, એક વર્ષ સુધીની કેદની અને દંડની શિક્ષાને પાત્ર થશે.

પ્રકરણ-૪

વિશેષ ન્યાયાલયો

જેની વિરુદ્ધ
કલમ-૧૦
હેઠળ હુકમ
કરવામાં
આવો હોય
તે વ્યક્તિ-
ઓના માપ,
અને
ફોટોગ્રાફ
વગેરે બેવા
બાબત.

કલમ-૧૦
હેઠળના
હુકમના
આપાલન
માટે શિક્ષા.

૧૪. અડપી ઈન્સાફી કાર્યવાહીનો હેતુ માટે, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જહેરનામું બહાર પાડીને, તે ન્યાયાલયમાના ક્રેસો ચદ્યવિવાના હેતુ માટે પણિલક પ્રોસીક્યુટર તરીકે નિર્દિષ્ટ કરશે અથવા વિશેષ પણિલક પ્રોસીક્યુટર તરીકે સાત વર્ષ કરતાં ઓછી ન હોય તેવી મુદ્દત સુધી એડવોકેટ તરીકે પ્રેક્ટીસ કરતા હોય તેવા એરવોક્ટને નીમશે.

વિશેષ
ન્યાયાલય.

૧૫. દરેક વિશેષ ન્યાયાલય માટે, રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જહેરનામું બહાર પાડીને, તે ન્યાયાલયમાના ક્રેસો ચદ્યવિવાના હેતુ માટે પણિલક પ્રોસીક્યુટર તરીકે નિર્દિષ્ટ કરશે અથવા વિશેષ પણિલક પ્રોસીક્યુટર તરીકે સાત વર્ષ કરતાં ઓછી ન હોય તેવી મુદ્દત સુધી એડવોકેટ તરીકે પ્રેક્ટીસ કરતા હોય તેવા એરવોક્ટને નીમશે.

વિશેષ પણિલક
પ્રોસીક્યુટર.

સન
૧૯૮૦
નો
૨૨મો.

૧૬. નાગરિક હક રખાલ અધિનિયમ, ૧૯૮૦ની કલમ ૧૦ કની કોગવાઈઓ, શક્ય હોય તાં સુધી; સામુહિક દંડ નાખ-વાની રાજ્ય સરકારની સત્તા.

સામુહિક
દંડ નાખ-
વાની રાજ્ય
સરકારની
સત્તા.

કાયદો અને
વ્યવસ્થા તંત્ર
નિવારક પગલાં
દેવા બાબત.

૧૭. (૧) જિલ્લા મેન્ડિસ્ટ્રેટ અથવા સબ-ડિવિઝનલ મેન્ડિસ્ટ્રેટ અથવા બીજા કોઈ વહીવટી મેન્ડિસ્ટ્રેટ અથવા નાયબ પોલીસ સુપરિટેન્ડન્ટના દરજા કરતાં ઉત્તરત દરજાના ન હોય તેવા કોઈ પોલીસ અધિકારીને, માહિતી મળતાં અને પોતાને યોગ્ય જણાય તેવી તપાસ કર્યા પદ્ધતિ, એમ માનવાને આરણું હોય કે પોતાની હૃદ્દમતમાંની સ્થાનિક હઠોમાંના કોઈ સ્થળમાં રહેતી અથવા અવારનવાર મુલાકત હેતી, અનુસૂચિત જતિ અથવા અનુસૂચિત આદિજિતની ન હોય તેવી વ્યક્તિત અથવા વ્યક્તિતથોનું જૂથ આ અધિનિયમ હેઠાનો ગુનો કરે એવો સંબલ છે અથવા તેણે કોઈ ગુનો કરવાની ધમકી આપો છે અને પોતાનો એવો અભિપ્રાય હોય કે કાર્યવાહી કરવા માટે પૂરતાં કારણ છે, ત્વારે એવા વિસ્તારને અત્યાચારના વિષયવાચા વિસ્તાર તરીકે તે જહેર કરી શકે અને શાંતિ તથા સદ્વનન રાખવા અને જહેર વ્યવસ્થા તથા પ્રશાન્ત વાતાવરણની જગતથી માટે જરૂરી કાર્યવાહી કરી શકો અને પ્રતિંધાંક પગલાં વર્ણ શકો.

(૨) કોડના પ્રકરણો ૮, ૧૦ અને ૧૧ની જોગવાઈઓ, શક્ય હોય તેટલે સુધી, પેટા-ક્ષમ (૧)ના હેતુઓ માટે લાગુ પડશે.

(૩) રાજ્ય સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જહેરનામું પ્રસ્તિધ કરીને, ને રીતે અત્યાચાર અટકાવવા માટે અને અનુસૂચિત જતિ અને અનુસૂચિત આદિજિતના સભ્યોમાં સલામતીની લાગણી પુનઃસ્થાપિત કરવા માટે, પેટા-ક્ષમ (૧)માં ઉલ્લેખન અધિકારીઓએ, એવી યોજના કે યોજનાઓમાં નિર્દિષ્ટ કરવાના યોગ્ય પગલાં વેવાં જેઠશે તે રીત નિર્દિષ્ટ કરતી એક અથવા વધુ યોજનાઓ કરી શકો.

૧૮. કોડની કલમ ૪૩નો કોઈ મજકૂર, આ અધિનિયમ હેઠાનું કર્યાના તહેમત ઉપરથી, કોઈ વ્યક્તિતની ધર્યપકડ માટેની સંપ્રેવણી જતી હોય તેવા કોઈ કેસના સંબંધમાં લાગુ પડશે નહિ.

કોડની કલમ
૩૬૦ અથવા
ગુજરાત પ્રોવેન્ચન
અધિનિયમ
ની
જોગવાઈઓ
આ અધિ-
નિયમ હેઠળના
ગુના બદલ
દ્વારા વ્યક્તિ-
અને લાગુ
પડશે નહિ.

અધિનિયમ
અન્ય કાયદા-
ઓની ઉપરથિ
રહેશે.

અધિનિયમનો
અસરકારક
અમલ સુનિ-
શ્યિત કરવાની
સરકારની
કાર્યક્રમ.

૩૨૮.

૧૯. કોડની કલમ ૩૬૦ની જોગવાઈઓ અને ગુનગાર પોબેશન અધિનિયમ, ૧૯૮૮ની જોગવાઈઓ, આ અધિનિયમ હેઠળનો ગુનો કરવા બદલ દ્વારા વર્ધણી ઉપરની ઉમરની કોઈ વ્યક્તિતને લાગુ પડશે નહિ.

સન
૧૯૮૮
નો
૨૦મો.

૨૦. આ અધિનિયમમાં અન્યથા દરાવું હોય તે સિવાય, તત્ત્વમય પૂરતા અમલમાં હોય તેવા અન્ય કોઈ કાયદામાં તેની સાથે અસંગત કોઈપણ મજકૂર હોય અથવા એવા કોઈ કાયદાની રૂએ અમલમાં હોય તેવા કોઈ રિવાજ, પ્રથા અથવા કોઈ વેખ હોય તે છતાં, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ કામલી બનશે.

૨૧. (૧) ઉન્નત સરકાર આ અર્થે કરે તેવા નિયમોને આધીન રહીને, રાજ્ય સરકારે, આ અધિનિયમના અસર-કારક અમલ માટે જરૂરી હોય તેવા પગલાં વેવાં જેઠશે.

(૨) ખાસ કરીને અને પૂર્વવર્તી જોગવાઈઓની વાપકતાને બાધ આવ્યા વિના, આવાં પગલાંમાં નીચેનાનો સમાવશ થશે,

(૧) અત્યાચારનો લોગ બનેલી વ્યક્તિતથો ન્યાય મેળવી શકે તે માટે કાનૂની સહાય માદિત પૂરતી સગવડો માટેની જોગવાઈ;

(૨) આ અધિનિયમ હેઠળ ગુનાના અન્વેષણ અને ઈન્સાફી કાર્યવાહી દરનિયાન, અત્યાચારનો લોગ બનેલી વ્યક્તિતથો સહિત, સાક્ષીઓના મુસાફરી અને જોરાકી ખર્ચ માટેની જોગવાઈ;

(૩) અત્યાચારનો લોગ બનેલી વ્યક્તિતથોના આથિક અને સામાજિક પુનરૂષ્ટાન માટેની જોગવાઈ;

(૪) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓના ઉલ્લંઘન માટેની ફરિયાదી કાર્યવાહી ઉપર દેખરેખ શરૂ કરવા રાખવા માટે અધિકારીઓની નિમણું;

(૫) એવાં પગલાં લેવાની જોગવાણી કરવામાં અને અમલ કરવામાં રાજ્ય સરકારને સહાય કરવા માટે તે સરકારને યોગ્ય લાગે તેવી યોગ્ય કક્ષાએ સમિતિઓની રચના;

(૬) આ અધિનિયમની જોગવાઈઓનો વધુ સારો અમલ કરવા માટેનાં પગલાં સૂચવવા માટે, આ અધિનિયમની જોગવાઈઓની કાર્યવીતની મુદ્દતે-મુદ્દતે, મેળજીવી માટેની જોગવાઈ;

(૭) જ્યાં અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત આદિજાતિના સભ્યો અત્યાચારનો ભોગ બનવાનો સંભવ હોય ન વિસ્તારોની ઓળખ અને એવા સભ્યોની સલામતી નિશ્ચિત કરી શકાય તેવાં પગલાં લેવા બાબત;

(૮) કેન્દ્ર સરકાર પેટ્રો-કલમ (૧) હેઠળ રાજ્ય સરકારોએ લીધિલાં પગલાંના સંકલન માટે જરૂરી હોય તેવાં પગલાં લેશો.

(૯) કેન્દ્ર સરકારે આ કલમની જોગવાઈઓ અનુસાર, પોતે અને રાજ્ય સરકારોએ લીધિલાં પગલાં ઉપરનો રિપોર્ટ, દર વર્ષે સંસદના દરેક ગૃહના મેળ ઉપર મૂકવો જોઈશે.

૨૨. આ અધિનિયમ હેઠળ શુદ્ધબુધ્ધથી કરેલા કે કરવા ધારેલા કોઈ કાર્ય માટે, કેન્દ્ર સરકારની સામે અથવા રાજ્ય સરકારની સામે અથવા સરકારના કોઈ અધિકારી અથવા કોઈ સરાધિકારી અથવા કોઈપણ બીજી વ્યક્તિ સામે, કોઈ દાવો, ફરિયાદ અથવા બીજી કાનૂની કાર્યવાહી થઈ શકશે નહિએ.

શુદ્ધબુધ્ધથી
લીધિલાં
પગલાં અંગે
રક્ષણા.

૨૩. (૧) કેન્દ્ર સરકાર, રાજ્યપત્રમાં જહેરનામું પ્રસિદ્ધ કરીને, આ અધિનિયમના હેતુઓં પાર પાડવા માટે નિયમો કરી શકશે.

નિયમો
કરવાની
સત્તા.

(૨) આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા દરેક નિયમને, તે કરવામાં આવે તે પછી બનતી ત્વરાએ, સંસદનું સત્ત્ર આશ્વા હોય ત્યારે સંસદના દરેક ગૃહ સમકાન, એક જ સત્ત્રમાં અથવા લાગલગાટ બે અથવા વધારે સત્ત્રોમાં મળીને, કુલ નીચ દિવસ મુદ્દત સુધીમાં મૂકવો જોઈશે અને તે ઉપર્યુક્ત સત્ત્ર અથવા લાગલગાટ સત્ત્રોની તરત પછીનું સત્ત્ર પૂરું થતાં પહેલાં, બને ગૃહો તે નિયમમાં કોઈ ફેરફાર કરવા સંમત થાય અથવા બન્ને ગૃહો એમ સંમત થાય કે તૈની નિયમ કરવો જોઈએ નહિ તો, તૈની નિયમ ત્યાર પછી, યથા પ્રસંગ, એવા ફેરફાર કરેલા સ્વરૂપમાં જ અમલમાં રહેશે અથવા અમલમાં રહેશે નહિ પણ એવો ફેરફાર થવાથી અથવા તે રદ થવાથી, તે નિયમ હેઠળ અગાઉ કરેલા કોઈ કૃત્યાની કાયદેસરતાને બાધ આવશે નહિ.